

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

נא לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מחשבים ניידים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

כל חומר עזר שאינו מותר בשימוש, יש למסור למשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון המיועד לך.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק. מותר לכתוב משני צדי הדף במחברת הבחינה.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה. אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.
- אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.

בהצלחה!

<table border="1"> <tr> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="6">17 סמל שאלון 12</td> </tr> <tr> <td colspan="6">رقم النموذج</td> </tr> <tr> <td colspan="6">שם השאלון ויחידות לימוד</td> </tr> <tr> <td colspan="6">اسم النموذج والوحدات التعليمية</td> </tr> <tr> <td colspan="6">הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון</td> </tr> <tr> <td colspan="6">الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان</td> </tr> </table>							17 סמל שאלון 12						رقم النموذج						שם השאלון ויחידות לימוד						اسم النموذج والوحدات التعليمية						הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון						الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان						<table border="1"> <tr> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="4">21 מועד 18</td> </tr> <tr> <td colspan="4">موعد</td> </tr> <tr> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> <td style="width: 50px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="2">37 סמל ב"ס 32</td> <td colspan="2">31 מס' תעודת זהות 23</td> </tr> <tr> <td colspan="2">رقم المدرسة</td> <td colspan="2">رقم الهوية</td> </tr> <tr> <td colspan="4">הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)</td> </tr> <tr> <td colspan="4">الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)</td> </tr> </table>					21 מועד 18				موعد								37 סמל ב"ס 32		31 מס' תעודת זהות 23		رقم المدرسة		رقم الهوية		הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)				الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)				<p>מדבקות לנבחן</p> <p>ملصقة ممتحن</p>
17 סמל שאלון 12																																																																												
رقم النموذج																																																																												
שם השאלון ויחידות לימוד																																																																												
اسم النموذج والوحدات التعليمية																																																																												
הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון																																																																												
الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان																																																																												
21 מועד 18																																																																												
موعد																																																																												
37 סמל ב"ס 32		31 מס' תעודת זהות 23																																																																										
رقم المدرسة		رقم الهوية																																																																										
הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)																																																																												
الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)																																																																												

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף

* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات !

الرجاء قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير ويُمنع إعطاء أو أخذ مواد مكتوبة أو الحديث.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. كما لا يُسمح إدخال هواتف أو حواسيب محمولة إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة غير مسموح بها يؤدي إلى إلغاء الامتحان.

يجب تسليم كل مادة مساعدة لا يُسمح استعمالها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب، ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب المحافظة على نزاهة الامتحانات!

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان المعد لك مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة. يُسمح الكتابة على جهتي الصفحة في دفتر الامتحان.
4. للمسودة يمكن استعمال صفحات من دفتر الامتحان فقط. يُمنع نزع أو إضافة صفحات. الدفتر الذي يُسلم وهو غير كامل سيثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
5. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: **חצב־ברק**, אוגוסט 2017
מספר השאלון: 11281
נספח: טקסטים

עברית: הבנה, הבעה ולשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון — הבנה והבעה — 50 נקודות

פרק א: הבנת הנקרא

פרק ב: כתיבה ממוזגת

חלק שני — לשון — 50 נקודות

פרק א: שם המספר, אותיות השימוש ומילות היחס

פרק ב: תחביר
פרק ג: מערכת הצורות
יש לבחור באחד הפרקים

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לקרוא את הטקסטים שבנספח ולענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.

2. לכתיבת טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים של השאלון.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

קרא את טקסטים 1-3 שבנספח המצורף, וענה על השאלות בפרקים שלפניך.

הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

פרק א: הבנת הנקרא (26 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-3.

1. שלושת הטקסטים מציגים גורמים שהביאו לעיצובו של דור ה־Y.

א. על פי שלושת הטקסטים, מהו הגורם המרכזי שהביא לעיצובו של דור ה־Y? (3 נקודות)

ב. בטקסט 2 עפרת מזכיר גורם נוסף שהביא לעיצובו של דור ה־Y, מלבד הגורם שציינת בסעיף א.

מהו הגורם, ומהי השפעתו על עיצוב דור ה־Y? (4 נקודות)

ג. על אף הדמיון בין תוכן טקסט 1 לתוכן טקסט 2 יש הבדל ביניהם בנימת הדברים.

מהי הנימה הבולטת בטקסט 2? הבא מטקסט 2 שתי הוכחות לדבריך. (5 נקודות)

---

2. הכותרת של טקסט 1 היא "מחוברים 24/7 — ילידים דיגיטליים".

אחת ההגדרות ל"יליד", על פי מילון אבן-שושן, היא "מי שנולד במקום מסוים, בן מקום כלשהו, להבדיל ממהגרים וממתיישבים חדשים".

על פי ההגדרה הזאת ועל פי טקסט 1, הסבר את משמעות הצירוף "ילידים דיגיטליים" שבכותרת טקסט 1.

התייחס לדור ה־Y בהשוואה לדור ההורים.

(5 נקודות)

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

3. בשורות 28-29 בטקסט 1 כתוב: "המכשיר הדמוקרטי ביותר בתולדות המין האנושי שולל מאיתנו חירות בסיסית – החירות לשקט ולשלווה".

א. על סמך מאמר 1, הסבר באיזה מובן הטלפון הנייד הוא מכשיר דמוקרטי. (4 נקודות)

ב. אלמוג ואלמוג טוענים שהטלפון הנייד שולל מאיתנו את החירות לשקט ולשלווה. בעקבות דברים אלה, האם היית מעדיף לחיות בתקופה שלפני המצאת הטלפון החכם או בתקופה שלאחר המצאתו?

הסבר את דבריך, והדגם אותם.

(5 נקודות)

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

חלק שני – לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. עליך לענות על שני פרקים: על פרק א – חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

פרק א: שם המספר, אותיות השימוש ומילות היחס – חובה (10 נקודות)

ענה על שאלות 5-6.

5. א. לפניך קטע, ובו מספרים מודגשים. כתוב את המספרים המודגשים במילים.

סקר שפורסם ב־3 _____ בנובמבר 2016 ונערך בקרב
 19,000 _____ צעירות וצעירים בכמה
 מדינות מלמד כי $\frac{2}{3}$ _____ מן הצעירות והצעירים
 מעוניינים בעצמאות תעסוקתית.

ב. במשפטים שלפניך הקף את הצורה הנכונה מבין המילים המודגשות.

- (1) על פי סקר שנערך בשנה שעברה, הכנסתם הממוצעת של צעירות וצעירים בישראל היא ששת אלפים שְׂמוֹנֶה מֵאוֹת / שְׂמוֹנֶה מֵאוֹת שמונים ושמונה שקלים בחודש.
- (2) הסקר פורסם בְּחֻמְשָׁה / בְּחֻמְשָׁה עיתונים שונים.

6. א. במשפטים שלפניך הקף את הצורה הנכונה של מילות היחס המודגשות.

- (1) בני דור ה־Y טוענים כלפי הוריהם: "איננו כְּמוֹכֶם / כְּמוֹכֶם. אנו דורשים איזון בין העבודה ובין החיים הפרטיים".
- (2) צעירים רבים אינם רוויים נחת ממעסיקיהם, אך מתייחסים אֵלֵיהֶם / אֵלֵיהֶם בכבוד.

ב. במשפטים שלפניך הטה את מילת היחס הנתונה על פי ההקשר במשפט.

- (1) המכשירים הניידים הם כל עולמם של הצעירים, ו _____ הצעירים חסרי ביטחון עצמי. (בלעדי)
- (2) מומחית לניהול קריירה ולקידומה פנתה לצעירים שהשתתפו ביריד תעסוקה: "הכינו _____ לשוק התעסוקה של היום בלי להכיר את הטכנולוגיה המודרנית". (את)
- (3) עובדת באגף כוח אדם בחברה גדולה פנתה למנהלים שלה: "אני מבקשת _____ להתחשב ברצונותיהם של העובדים הצעירים". (מן)

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר, פרק ג – מערכת הצורות.
 בחר בפרק שלמדת: בפרק ב – תחביר **או** בפרק ג – מערכת הצורות.
 בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: _____

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות.

ענה על ארבע מן השאלות 7-11 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

7. לפניך ארבעה משפטי שאלה I-IV. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. היכן מבליים הצעירים והצעירות של היום בשעות הפנאי שלהם?

II. ממה חוששים מעסיקים המתנגדים להעסקת צעירי דור ה-Y?

III. איפה האיידאולוגיה של בני דור ה-Y?

IV. איזה רושם מותירים צעירי דור ה-Y על חברתנו?

א. בכל אחד מן המשפטים ציין מעל מילת השאלה את תפקידה התחבירי.

ב. (1) אחד ממשפטי השאלה הוא משפט מורכב. הקף את מספרו.

(2) תחם את הפסוקית במשפט שהקפת, וציין את תפקידה התחבירי.

ג. כתוב את משפט II במבנה של משפט ייחוד: הפוך את הלוואי שבו לחלק ייחוד.

ד. לפניך משפט שאלה, ואליו מצורפת תשובה. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

האם דור ה-Y יוכל לשנות את השיטה ולהוביל מהפכה חברתית? ספק.

(1) כתוב את השאלה והתשובה במשפט חיווי אחד מורכב.

(2) תחם את הפסוקית במשפט שכתבת.

(3) מהו היתרון של הניסוח המקורי מבחינה רטורית?

لا تكتب في هذه المنطقة

8. א. לפניך שלושה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. עובדים צעירים רבים יכלו לדרוש ממעסיקהם תנאים טובים יותר, אילו התמחו בתחום מסוים.

_____

II. הצעירים מנצלים מגוון רחב של תוכנות בטלפון הנייד, ואילו הוריהם והורי הוריהם מסתפקים לרוב

בשיחות טלפון בלבד. _____

III. דור ה־Y אינו דור של מפונקים, כי אם של חרוצים. _____

(1) ציין בקו שליד כל משפט את הסוג התחבירי שלו: פשוט, מורכב, איחוי (מחובר).

• אם המשפט מורכב, תחם בו את הפסוקית, וציין את תפקידה התחבירי.

• אם המשפט הוא משפט איחוי (מחובר), הקף את מילת החיבור.

(2) בשניים מן המשפטים יש חלק כולל.

העתק מכל משפט את החלק הכולל, וציין את תפקידו התחבירי.

החלק הכולל: _____

התפקיד התחבירי של החלק הכולל: _____

החלק הכולל: _____

התפקיד התחבירי של החלק הכולל: _____

(3) כתוב מחדש את משפט I: המר את מילת הקישור "אילו" במילה "אם".

_____

(4) כתוב מחדש את משפט III בלי המבנה "אין ... כי אם...", ושמור על משמעותו המקורית של המשפט

(השתמש במילה "ולא").

_____

ב. לפניך משפט.

אנחנו מכשירים את הילדים שלנו לשוק העבודה העתידי, ואין לנו מושג מה יהיה אז.

המר את וי"ו החיבור שבין שני חלקי המשפט במילת קישור אחרת (מילת חיבור או מילת שעבוד)

שתבטא את הקשר הלוגי שבין שני חלקי המשפט.

מילת הקישור: _____

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

9. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם שם פועל. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. הצורך של הצעירים לספק לעצמם מידע כל הזמן גורם למחסור קבוע במנוחה.

II. כאשר אפשר לשוחח עם קבוצה גדולה של שותפי רשת, השיחה פנים אל פנים נעשית משעממת.

III. הצעירים בימינו מסוגלים לראות את העולם רק בכלים דיגיטליים כמו מצלמה, רשתות חברתיות

ויישמונים בטלפון.

א. (1) בשניים מן המשפטים שם הפועל פותח פסוקית מצומצמת.

בכל אחד ממשפטים אלה תחם את הפסוקית המצומצמת, וציין את תפקידה התחבירי.

(2) קבע את תפקיד שם הפועל במשפט שבו אין פסוקית מצומצמת.

ב. לפניך ארבעה תפקידים תחביריים. רק לשלושה מהם יש דוגמה במשפטים III-I שבראש השאלה.

העתק מן המשפטים דוגמה אחת לכל אחד משלושת התפקידים התחביריים.

אוגד _____

תמורה כוללת _____

הסגר _____

מושא _____

ג. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

— הורי דור ה-Y מצאו דרכים להתמודד עם קשיי הטכנולוגיה הדיגיטלית.

— דפוסי ההתנהגות של בני דור ה-Y מצאו חן בעיני כותבת המאמר.

(1) הקף את הנשוא בכל אחד משני המשפטים.

(2) שני הנשואים שונים זה מזה.

הסבר במה.

_____

_____

لا تكتب في هذه المنطقة

10. א. לפניך ארבעה משפטים מורכבים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. מי שנולד בשנות השמונים של המאה העשרים, נמנה עם דור ה־Y.

II. מה שדור ההורים שלנו התנצל עליו, בני דור ה־Y אומרים בקול רם.

III. התברר שבני דור ה־Y עובדים שעות רבות בשבוע.

IV. ממחקר עולה שבני דור ה־Y יכולים לשפר את מיומנותיהם המקצועיות.

(1) איזה משפט יוצא דופן מבחינת התפקיד התחבירי של הפסוקית שבו? הקף את מספרו.

(2) כתוב את התפקיד התחבירי של הפסוקית במשפט היוצא דופן. _____

(3) מהו התפקיד התחבירי המשותף לפסוקיות בשלושת המשפטים האחרים? _____

ב. לפניך קטע מעובד מכתבה שהתפרסמה ב"אקונומיסט" ב־31/3/2016. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

(1) לפי אריק פיש, מחבר הספר "בני דור המילניום של סין", בני דור זה נאחזים בכל הזדמנות שנקרית להם

בחיים. (2) רבים סבורים שדור זה נתון במשבר, ואילו אחרים סבורים שצעירי דור זה ייטיבו להסתגל

לאתגרים הצפויים להם בעולם משתנה. (3) "כשבני דור המילניום ישלטו בעולם, החברה תתנהל טוב יותר",

טוען עיתונאי צעיר ממלזיה. (4) עוד הוא הוסיף שכשבני דור המילניום ישלטו בעולם, הוא גם יהיה ירוק

יותר.

(1) בקטע יש שלוש דרכי מסירה. ציין את דרך המסירה בכל אחד מן המשפטים.

משפט 1: _____

משפט 2: _____

משפט 3: _____

משפט 4: _____

(2) ציין את מספר המשפט שדרך המסירה בו היא המדויקת ביותר. _____

(3) נמק את קביעתך. _____

_____

_____

(4) בחר באחד המשפטים, וכתוב אותו בדרך מסירה השונה מן הדרך שבה הוא כתוב. _____

_____

لا تكتب في هذه المنطقة

11. א. לפניך חמישה משפטים, ובהם שיבושי לשון בתחום התחביר. קרא אותם, והשלם את הטבלה שאחריהם.

- I. דור ה-Y מתחיל להשתלב בדרגי ובתפקידי ניהול.
- II. השתתפותם של בני דור ה-Y ברשתות החברתיות הן תופעה נפוצה.
- III. חברויות שמקורם ברשתות חברתיות נעשו שכיחות.
- IV. ניסיונותיהם של הורי דור ה-Y לפקח ולהגביל את הפעילות המקוונת של ילדיהם עולים בתוהו.
- V. בני דור ה-Y יוכלו לחולל שינוי רק במידה ויתפסו עמדות מפתח בשלטון.

השלם את הטבלה שלפניך: **העתק** מן הקטע שלושה שיבושים בתחום התחביר. לכל שיבוש שהעתקת **הסבר** מהו השיבוש, ו**כתוב** את הנוסח התקין שלו.

הנוסח התקין	הסבר	השיבוש	
			1
			2
			3

ב. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

— מינוי המנהל עורר מחאה.

— החלטת המנהלת עוררה מחאה.

(1) הקף את המשפט שיש בו דר־משמעות.

(2) נסח את המשפט הדר־משמעי בשני משפטים שכל אחד מהם יבטא משמעות אחת.

משפט 1:

משפט 2:

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות.

ענה על ארבע מן השאלות 12-16 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

12. א. לפניך קטע, ובו פעלים מודגשים. קרא אותו, והשלם את הטבלה שאחריו.

אני מתבונן בבני דור ה-Y, ואני כְּמִהָ לאמצעם אל ליבי. אני חָס על התבגרותם הכה מוקדמת. אני מביט בהם, אך מבטם נעוץ במסכי המחשב והטלפון: הם מִיטִיבִים לנצל את המכשירים הדיגיטליים. מנות הטלוויזיה שדור זה הָאֲבֵס בהן מגיל אפס לא הוֹתִירוּ מקום לתמימותם של בני דור זה: הם גִּרְשׁוּ מגן עדן עוד בטרם חָווּ אותו ממש.

לפניך טבלה, ובה הפעלים המודגשים בקטע. כתוב את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים.

הפועל	השורש	הבניין
כְּמִהָ		
חָס		
מִיטִיבִים		
הָאֲבֵס		
הוֹתִירוּ		
גִּרְשׁוּ		
חָווּ		

(שים לב: סעיף ב של השאלה בעמוד הבא.)

لا تكتب في هذه المنطقة ! لا تكتب في هذه المنطقة ! لا تكتب في هذه المنطقة !

ב. לפניך ארבעה משפטים, ובכל אחד מהם מודגש פועל. קרא את המשפטים, וענה על הסעיפים שאחריהם.

- השימוש בטלפון החכם **מְתָאִים** כיום לכל אדם.
  - צעירים רבים **מְמַרְים** את פי הוריהם.
  - הורי דור ה-Y **מְרַשְׁים** לילדיהם לבלות שעות רבות מול המסך.
  - דור ההורים **מְפַנְים** אט־אט את יתרונות הטכנולוגיה הדיגיטלית.
- (1) מיין את הפעלים המודגשים לשתי גזרות, על פי ההקשר של כל אחד מן הפעלים במשפט. רשום בראש כל עמודה את שם הגזרה.

הגזרה: _____	הגזרה: _____

- (2) בהקשרים אחרים אפשר לנתח שניים מן הפעלים שבסעיף ב בדרך נוספת. בחר אחד משני הפעלים האלה, הצע דרך אחרת לניתוחו (שורש, בניין, זמן, גוף), ושבץ אותו במשפט משלך.

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

13. א. לפניך קטע, ובו חמישה זוגות של מילים מודגשות. קרא את הקטע, וענה על הסעיפים שאחריו.

מבוגרים רבים טוענים שבני דור ה-Y אשר **גוֹדְלִים / גְּדֻלִים** בעולם ממוחשב, הם עצלנים. אולם מחקרים מראים שטענה זו **מְפַרְקֶת / מְפַרְכֶת**. על פי מחקרים אלה, דור ה-Y דווקא **מְבִין / מְבִין** היטב את המציאות. הצעירים יודעים שאם הם רוצים לממש את שאיפותיהם ו**לְכַלְכֵל / לְכַלְכֵל** את עצמם, עליהם להיות מוכנים למאמץ ולעבודה קשה.

כמו כן עובדים צעירים בני דור זה מכירים ביכולותיהם, **מְאִזְנִים** בין החיים הפרטיים ובין העבודה שלהם ומיטיבים **לְבִטָא / לְבִטוֹת** את דרישותיהם מן המעסיקים.

(1) **הקף** בכל זוג את צורת הפועל התקינה.

(2) בחר **שתיים** מן הצורות שהקפת, והסבר מדוע קבעת שהגייתן נכונה.

ב. לפניך משפט, ובו שלוש מילים מודגשות. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

הטלפון הסלולרי עוזר לבני דור ה-Y **לְהִתְמַקֵּם** במרחב באמצעות **מְפּוֹי** ממוחשב, ומסייע להם **לְתַקְּשֵׁר** עם העולם.

(1) הקף את המילה המודגשת היוצאת דופן מבחינת **דרך ההיווצרות** של השורש.

(2) הסבר את דרך **ההיווצרות** של **השורש** במילה היוצאת דופן.

---

(3) הסבר את דרך **ההיווצרות** של השורש **באחת** משתי המילים האחרות.

ג. "הטוויטר כמו הומצא לצורך **נְכוּתָם**".

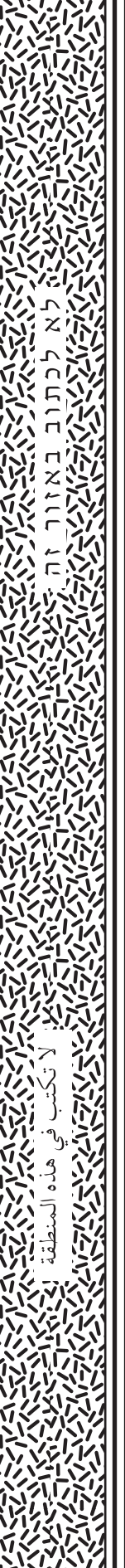
(1) מהו שורש המילה "נְכוּתָם"?

(2) כתוב שם נוסף הגזור משורש זה.

(3) כתוב פועל בבניין **הפעיל** הגזור משורש זה.

---

14. א. לפניך ארבעה משפטים, ובהם פעלים מודגשים.

- הִקַּף את בית הספר בריצה קלה.
- הָאֵט את נסיעתך סמוך למעבר חצייה.
- הִדַּק את חגורת הבטיחות לפני הנסיעה.
- הִמַּר את הצפייה בטלוויזיה בפעילות ספורט.

(1) הִקַּף את הפועל היוצא דופן מבחינת הַבְנִיין.

(2) מהו הַבְנִיין של פועל זה? _____

(3) מהו הַבְנִיין הַמְשׁוּתָף לשאר הפעלים? _____

ב. לפניך ארבעה משפטים, ובכל אחד מהם יש פועל מודגש.

- הנער שוֹחַח עם חברו לכיתה.
  - נבחרת הכדורגל הַשִּׁיגָה תוצאות טובות במשחקי ליגת האלופות.
  - דור ההורים מְתַמּוּדֵד עם קשיי הסתגלות לטכנולוגיה הדיגיטלית.
  - קליטת שידורי הרדיו הַשְּׁתַבְּשָׁה בשל מזג האוויר.
- ליד כל פועל, כתוב פועל מן הפעלים המודגשים שבסעיף א, שהוא באותה הגזרה.

שוֹחַח _____

הַשִּׁיגָה _____

מְתַמּוּדֵד _____

הַשְּׁתַבְּשָׁה _____

(שים לב: סעיף ג של השאלה בעמוד הבא.)

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

ג. לפניך רשימת צירופים. בכל צירוף יש מילה שבה האות תי"ו מודגשת.

הַיָּד (בלתי מוגבל), הַנּוֹפֵעָה (שכיחה), הַשְּׁתַּנּוֹת (הדור),

הַמְּנֵעוֹת (מן החיים האמיתיים), אֵיוֹת (מילים), הַתְּנָאִי (עבודה),

הַתְּכַנּוֹת (מחשב), הַתְּסַמֵּינִים (למחלה), הַתְּלוֹת (במסכים)

(1) לפניך טבלה. מיין בטבלה את המילים על פי סוג התי"ו שבהן.

תי"ו שורשית בלבד	תי"ו מוספית בלבד	תי"ו שורשית ותי"ו מוספית

(2) העתק מרשימת המילים בתחילת **סעיף ג** את המילים שהן שמות פעולה, וכתוב את ה**בניין** של כל אחת מהן.

לא לכתוב באזור זה / لا تكتب في هذه المنطقة

15. א. לפניך קטע. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

דור ה-Y הוא הדור הראשון שנולד בעולם **ממוחשב**. מתחילת מהפכת המחשב **האישי** בני דור ה-Y היו החלוצים בשימוש בכלים הדיגיטליים: מחשב, אפליקציות בטלפון **הסלולרי** ועוד.

הפיתוח **הטכנולוגי המהיר** השפיע מאוד על דרך החשיבה ועל סגנון החיים של בני דור ה-Y, אך הייתה לו השפעה קטנה על בני דורות קודמים. העולם הדיגיטלי יצר **פערי תרבותי** בין צעירי דור ה-Y לבין הוריהם והורי הוריהם. הנה כי כן בשעה שצעירים אלה פיתחו ידע **נרחב** בתוכנות חדשות, הוריהם ומוריהם דשדשו מאחור. עם זאת הרשת יצרה מוקד עניין **משותף** לבני דור ה-Y ולהוריהם.

- (1) מהו חלק הדיבור המשותף לכל המילים המודגשות בקטע? _____
- (2) מיין בטבלה את המילים המודגשות בקטע, על פי דרך התצורה שלהן.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי

- (3) אפשר לחלק את הקבוצה של **בסיס וצורן סופי** חלוקה משנית. מיין את המילים בקבוצה זו לשתי קבוצות. כתוב שם לכל קבוצת משנה.

בסיס וצורן סופי	
קבוצה א: _____	קבוצה ב: _____

(שים לב: סעיף ב של השאלה בעמוד הבא.)

لا تكتب في هذه المنطقة

ב. לפניך משפט, ובו מילים מודגשות. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

צעירי דור ה־Y רוצים לשפר את **יכולתם המקצועית**.

(1) שתי המילים "יכולתם" ו"מקצועית" מסתיימות בצורן סופי.

מהו סוג הצורן הסופי המשותף לשתי המילים האלה? **הקף** את התשובה הנכונה.

צורן גזירה

צורן נטייה

(2) כתוב ליד כל מילה את משמעות הצורן הסופי שלה.

יכולתם: _____

מקצועית: _____

(3) לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. ה**קְרִיאָה** של בני הנוער מסתכמת במסרונים קצרים.

II. הכתובת על החרס שנתגלה בחפירות אינה **קְרִיאָה** בגלל פגעי הזמן.

• באיזה משפט יש במילה "קריאה" צורן נטייה? _____

• ציין את המשקל של המילה "קריאה" בכל אחד מן המשפטים.

המשקל של "קריאה" במשפט I: _____

המשקל של "קריאה" במשפט II: _____

16. האקדמיה ללשון העברית פנתה לציבור התלמידים והזמינה אותו להמציא חלופה לצעצוע ששמו הלועזי "ספינר".

א. לפניך כמה מן הצעות לחלופה למילה "ספינר":

סבֶּסֶבֶת, חוגֶגֶת, חגוֹדֶל, סַחֲרִירוֹן, מִשְׁחָג, מִסְבֵּב

לפניך טבלה. מייין בה את הצעות לקבוצות, לפי דרך התצורה שלהן, וכתוב את דרך התצורה של כל קבוצה.

דרך התצורה: _____	דרך התצורה: _____	דרך התצורה: _____

ב. (1) בחר מן הטבלה שני שמות שדרך תצורתם שונה זו מזו, והסבר את שיקול הדעת בקביעתם. התייחס לשורשים, למשקלים, לבסיסים ולצורנים.

---

(2) תלמידים רבים טוענים שהספינר אינו רק לצורכי משחק, והיו אף שהציעו לקרוא לו מַרְגִיעוֹן. מה ההבדל בין "מרגיעון" ובין "סחרירון" מבחינת המשמעות?

(שים לב: סעיף ג של השאלה בעמוד הבא.)

لا تكتب في هذه المنطقة

ג. לפניך חמישה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

- הנחתי את הַמְגֵבֶת לייבוש על כיסא במרפסת.
  - מִתְנַת היא כאב בשרירי המותניים המורגש לרוב רק בצד אחד של הגוף.
  - בבית שכני הותקנה כִּסְפֵּת שמופעלת בטביעת אצבע.
  - כדאי להביא מִחְצָלֶת לטיולים.
  - אפשר לקנות מְצַקֶּת מנירוסטה בחנות כלי בית.
- (1) הקף את שלוש המילים שהמשקל שלהן משותף.
- (2) מהו המשקל המשותף לשלוש המילים שהקפת? _____
- (3) מהי המשמעות של משקל זה? _____
- (4) ציין את הגזרה של כל אחת מן המילים שהקפת.

---

(5) מהו המשקל של שתי המילים האחרות? _____

(6) מהי משמעות המשקל בכל אחת משתי המילים האלה? _____

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

